

debatt

Samfunnsredaktør Hilde Sandvik
debatt@bt.no – telefaks 55 21 37 65 – telefon 55 21 46 08 (10.00-11.30)
Redaksjon: Ingvild Sæterstøl, Egil Horne Mikkelsen og Aslaug Eide.

Sex-kjøpsloven

BT slår 4. mai opp at gateprostitusjonen i Bergen er uendret fire måneder etter at loven, som gjør det forbudt å kjøpe sex, trådte i kraft. Ifølge utekontakten og politiet er det fortsatt like mange gateprostituerte i Bergen som det var i fjor på denne tida. Loven, som trådte i kraft ved nyttår, har til hensikt å redusere prostitusjonen gjennom å redusere etterspørselen, altså at færre menn vil kjøpe sex når det er forbudt. Ifølge artikkelen i BT er også dette tilfelle: Utekontaktens Else Utne Berg sier at det er færre kunder, mer konkurranse blant deprostituerte og at de kundene som fins er mer forsiktige. Uttalelsene til både politiet og utekontakten bekrefter at loven faktisk har en effekt, men budskapet i artikkelen er likevel at loven er meningsløs, noe som kan ha med politiets og utekontaktens standpunkt til den nye loven å gjøre. For oss som følger godt med på innføringen (og håndhevingen) av loven, er ikke oppslaget i BT overraskende. Effekten av loven er avhengig av at politiet faktisk gjør den jobben de er satt til å gjøre. Fra Oslo og Stavanger meldes det om at gateprostitusjonen har minsket betraktelig. Politiet i disse byene tar loven på alvor og har arrestert og bøtelagt flere horekunder. En solid nedgang i prostitusjonstrafikken i Bergen er avhengig av at politiet ikke bare står og ser på. Det er vanskelig å tenke seg at dette ville vært akseptabel politioppførsel overfor andre former for lovbrudd. Politiets jobb er verken å telleprostituerte på Strandkaien eller å «registrere» at det fortsatt foregår handel med kvinner der, men å arrestere de mennene som holder handelen i gang. Om politimyndighetene i Bergen er tilhengere eller motstandere av sex-kjøpsloven er fullstendig irrelevant ettersom politiets oppgave ikke er å vurdere lover, men å håndheve dem.

ANE KRISTINE AADLAND,
KVINNEGRUPPA OTTAR

Et trygt sted å være

Jeg er manisk depressiv og sliter for tiden med alvorlige depresjoner. Jeg får god hjelp på Sandviken sykehus til å overleve mine dype suicidale depresjoner med medisiner og terapi av psykolog og psykiater. Takk til alle på Sandviken sykehus for god behandling.

Jeg er lei av av all negativ pressemtale av Sandviken sykehus. Dere skulle bare visst hva de ansatte gjør for å hjelpe oss ut av en alvorlig depresjon. Jeg er også lei av at pressen sier at vi psykisk syke er så farlige og tickende, voldelige bomber som dreper. Normalbefolkningen dreper oftere enn oss. Jeg er lei av stigmatiseringen av oss psykisk syke. Det fører bare til isolasjon og depresjon.

TERJE HARTVEDT LERØY,
MANISK DEPRESSIV

Det nye pensjonssystemet blir slik at en som gjennom livet har tjent det doble av en annen også skal få dobbelt så mye i pensjon – og fjerner altså den solidariske siden ved det gamle systemet.

Arbeidsministeren på ville pensjonsveier

PENSJONS-REFORMEN

Av Gunnar Rutle, lærer og tillitsvalgt i Utdanningsforbundet

STORTINGET HAR vedtatt at AFP og offentlig tjenestepensjon skal tilpasses endringene i folketrygdens alderspensjon. Konsekvensene av pensjonsreformen for den enkelte finner vi da ved å se på hva det er den enkelte får utbetalt når vi ser folketrygd, AFP og tjenestepensjon under ett. Arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen svarer i BT 4. april på min kronikk om pensjonsreformen. Men svaret er dessverre mer egnet til å villeda enn å veilede. Det jeg gjorde i kronikken var nettopp å se på den samlede konsekvensen hvis en gjennomfører de forslagene som det utvalget som har sett på offentlig tjenestepensjon legger fram. Jeg advarte mot å godta dette.

DA BLIR DET litt på siden å argumentere mot mine konklusjoner slik Andersen gjør med at «det er først når alle brikkene er på plass, vi har det endelige svaret», altså når de endelige vedtakene er gjort.

Han påstår at det ikke er slik som jeg skriver at «fattige slitere skal betale de rike og friske sine superpensjoner». Men sammenlikner vi med den pensjonen den enkelte får i dagens system, så blir det nettopp slik: En som går av ved 62 taper 50.000–130.000 kroner i året i pensjon, mens en som går av ved 70 vinner 50.000–150.000. Jeg kan ikke se at Andersen bestrider disse tallene. Da trenger en ikke være matematikklærer for å se at pengene som tas fra dem som går av tidlig brukes til å betale ekstrapensjonen til de som går av seint.

ANDERSEN PÅSTÅR at pensjonsreformen retter opp urettferdigheter i dagens system, og bruker som eksempel at «mange som har arbeidet deltid, ender i dag opp som minstepensjonister. Denne urettferdigheten, som særlig har

PENSJONEN: Påstanden til Dag Terje Andersen (bildet) er så feil som den kan få blitt. Kvinner med mye deltid er blant de som taper mest – i dagens system kan du tåle noen år med deltid, men denne regelen forsvinner. ARKIVFOTO: KNUF FALCH, SCANPIX

rammet kvinner, forsvinner med pensjonsreformen». Det som stemmer med denne påstanden er at de ikke ender opp som minstepensjonister, minstepensjonen skifter nemlig navn til garantipensjon. For øvrig er påstanden så feil som den kan få blitt.

Kvinner med mye deltid er blant de som taper mest på det nye systemet. I dagens system kan du tåle noen år med deltid, fordi vi har en regel som sier at det er de 20 beste årene som bestemmer størrelsen på pensjonen. Denne regelen forsvinner i det nye pensjonssystemet. Da blir det slik at hver krone du taper i lønn også reduserer pensjonen. Statistisk sentralbyrå har regnet ut at i dagens pensjonssystem har kvinner 90,3 % av menns pensjon. Det vil i det nye systemet gå ned til 86,6 %, og mye av forklaringen på dette er nettopp at kvinner med deltid kommer dårligere ut i det nye systemet.

SOM JEG SKREV i kronikken rammes kvinnene også på en annen måte. 37,5 % av de kvinnene som

i dag kan gå av med en brukbar AFP ved 62, vil miste den retten i 2011, og må stå i jobb flere år til før de får lov til å gå av, og da med en mye lavere pensjon enn den de i dag ville få ved 62. Igjen er det særlig deltidsarbeidende kvinner som rammes.

Tallet på 37,5 % har jeg fra tillegghøringen om pensjonssystemet som ble utgitt av ditt departement 8. mai 2008. Men det var før du ble minister der, så kanskje du ikke har lest det?

DU SKRIVER i innlegget ditt at «folketrygden har alltid bygd på omfordeling fra høytlønte til lavtlønte». Helt enig. Dagens pensjonssystem har en solidarisk side: Den som tjener lite får relativt mer i pensjon enn den som tjener mye.

Men så skriver du videre: «Slik vil det fortsatt være når pensjonsreformen trer i kraft i 2011.» Det stemmer ikke. For i pensjonsforliket mellom Ap, Høyre, KrF, Sp og Venstre av 19.5.2005 sier de følgende: «Dagens pensjonssystem (...) har noen

urettferdige sider, blant annet ved en gradvis svekkelse av sammenhengen mellom inntekt og pensjon.» Det jeg er vant til å kalle solidaritet kaller de urettferdig.

DERFOR BLIR det nye pensjonssystemet slik at en som gjennom livet har tjent det doble av en annen også skal få dobbelt så mye i pensjon. Det er nettopp det som ligger i det såkalt «nøytrale» pensjonssystemet som jeg argumenterte mot i kronikken. Det nye systemet fjerner altså den solidariske siden ved det gamle systemet.

Sist i innlegget skriver du at denne kampen er avsluttet, fordi hovedtrekkene alt er vedtatt av Stortinget. Jeg trodde i min naivitet at tariffoppgjøret i offentlig sektor nettopp dreide seg om hvordan AFP og tjenestepensjon skulle bli. Nå forstår jeg bedre hvorfor det ble brudd i forhandlingene. Det blir jo ikke mye til forhandlinger når den ene parten anser seg ferdig med diskusjonen.

Like helsetjenester, ulik behandling

FYSIOTERAPI

Av Eilin Ekeland, forbundsleder i Norsk Fysioterapeutforbund

NYLIG BLE tall fra Samordna opptak offentliggjort. Myndighetene, helseprofesjonene og fremtidens pasienter kan glede seg over at ungdom viser stor interesse for å studere helsefag. Konkurransen om studieplassene er spesielt hard blant unge som vil bli fysioterapeuter. I Norsk Fysioterapeutforbund ser vi lyst på jobbmulighetene for en ny generasjon av topp

motiverte yrkesutøvere.

Arbeidsvilkårene kan derimot for noen bli klart dårligere. I fjor bestemte Stortinget at statens utgifter til fysioterapi skal reduseres i forhold til i dag. Det betyr at privatpraktiserende fysioterapeuter som yter tjenester innen kommunehelsetjenesten, men har størstedelen av sin inntekt fra statlig trygdeforsikning, vil få redusert inntekt. Disse ønsker gjerne å arbeide i full stilling, men har måttet godta en deltidsavtale med kommunen. Mange er yngre yrkesutøvere. Jeg kan vanskelig tenke meg andre i helsesektoren som ville kunne behandles

slik uten at politikerne reagerte.

PRIVATPRAKTISERENDE terapeuter med kommunal driftsavtale og kommuneansatte fysioterapeuter utfører et vidt spekter av tjenester og er nødvendige for at kommunen skal oppfylle sine forpliktelser etter kommunehelsetjenesteloven. De ansatte sikres en lønnsutvikling gjennom tariffordninger, men vi er ikke fornøyd med lønnsnivået og er bekymret for en svekkelse av pensjonsordningen. Situasjonen er alvorligere for mange av privatpraktiserende, som nå taper deler av inntektene

som følge av et stortingsvedtak. Dette skjer uten at kommunene samtidig blir pålagt å yte driftstilskudd som er store nok til å kompensere tapet. Jeg er bekymret for at dagens studenter og yngre fysioterapeuter vil søke arbeid utenfor kommunehelsetjenesten.

Norsk Fysioterapeutforbund håper at de mange unge som kjemper om å få bli fysioterapeuter, kan få en langsiktig trygghet for rimelige inntekts- og arbeidsvilkår. Det må også gjelde de som er privatpraktiserende i kommunehelsetjenesten. Helse-Norge trenger dem!